

KARI PYLKKÄNEN
PROFESSORI
 1944–2017

Mielenterveystyön vaikuttaja, professori Kari Pykkänen menehtyi pitkäaikaiseen sairauteen 4.2.2017. Hän oli syntynyt Jyväskylässä 28.6.1944, valmistui lääkäriksi Helsingin yliopistosta 1970, erikoistui psykiatriaan ja nuorisopsykiatriaan sekä valmistui psykoanalytikoksi. Professorin arvonimi hänelle myönnettiin 2009.

Hän tarttui jo nuorena rohkeasti terveydenhuollon epäkohtiin. Opetusministeriön valistuskampanjan avulla hän toi yleisön tietoisuuteen huumeongelmien psykososiaaliset tekijät, mistä hänelle myönnettiin Valtion tiedonjulkistamis-palkinto.

Toimittuaan Veikkolan parantolan ylläpitäjänä ja Nikkilän sairaalan johtajana hän siirtyi vuosiksi 1980–91 Lääkintöhallitukseen mielenterveystyön johtajaksi. Hän ryhtyi siirtämään suunnitelmallisesti psykiatria sairaaloista avohoitoon eurooppalaisittainkin ainutkertaisella tavalla. Hänen panoksensa valtakunnal-

Missiona nuorten mielenterveys

liseen skitsofreniaprojektiin ja itsemurhien ehkäisyohjelmaan oli merkittävä, ja hän loi rakenteellisen mallin psykoterapeuttikoulutukselle Suomessa. Psykoterapeutin ammattinimike laillistettiin, mikä lopetti psykoterapian kentällä vallinneen säätelämättömän tilan.

Kari Pykkäsen suuri missio oli nuorten mielenterveys. Hänen johdollaan laadittiin ensimmäisenä Euroopassa suuntaviivat nuorisopsykiatrian palvelujärjestelmälle. Hänen kynästään syntyi iso joukko ehdotuksia ja raportteja nuorisopsykiatrian kehittämiseksi. ”Jos voimme tarjota hyviä mielenterveyspalveluja, autamme nuoria löytämään oman minuutensa.”

Siirryttyään vuosiksi 1996–2009 Ylioppilaiden Terveystieteiden tutkimuskeskuksen johtajapsykiatriksi opiskelijoiden mielenterveyspalvelujen saatavuus parani olennaisesti ja psykoterapeuttinen hoitokulttuuri vahvistui. Kari Pykkänen toimi jäsenkuntaa vakuuttavana puheenjohtajana Suomen Psykiatriyhdistyksessä, Nuorisopsykiatrisessa Yhdistyksessä, Mielenterveysseurassa ja Suomen Erikoislääkäriyhdistyksessä. Lääkäriliitossa hän oli hallituksen jäsen ja valtuuskunnan puheenjohtaja.

Isänmaa ja suomalaisuus olivat hänelle tärkeitä arvoja, mutta ammatillisesti hän oli kansainvälinen. Hän toimi mm. Euroopan Psykiatriiliiton (UEMS Section of Psychiatry) puheenjohtajana ja Euroopan erikoislääkäriiliiton (UEMS) varapuheenjohtajana sekä Maailman Psykiatriyhdistyksen johtokunnassa. Erityisen tärkeäksi hän koki Viron psykiatrian

kehityksen tukemisen. Hänet kutsuttiin Maailman Psykiatriyhdistyksen, Suomen ja Viron Psykiatriyhdistysten, Suomen Nuorisopsykiatrisen yhdistyksen, Suomen Erikoislääkäriyhdistyksen ja Suomen Lääkäriliiton kunniajäseneksi.

Toisten arvostaminen, loistava huumorintaju ja sitoutuminen olivat ominta Karia. Kun hänellä oli vastuu tilanteesta, voitiin luottaa siihen, että tehtävä tulee suoritetuksi: ”Työllä on aina alku, mutta se pitää osata myös lopettaa.”

Karin seurallisuus ja riimittelyn taito koettiin ystäväpiirin tapaamisissa ja harrastuksissa: tennis ja sittemmin skruuvi, jossa hän oli Suomen parhaita. Työn vastapainona oli Karhuniemen kesäpaikka Keuruulla. Suurisydämistä ja lahjakasta persoonaa jäivät rakkaimpina kaipaamaan puoliso Marja, tyttäret Liisa ja Kaisa sekä tyttärentytär Vilja.

Ilpo Lahti

Johannes Lehtonen

Tapani Tamminen

Kirjoittajat ovat Kari Pykkäsen ystäviä ja kollegoita

Kari Pykkänen oli Suomen Erikoislääkäriyhdistyksen (SELY) valtuuskunnan jäsen 1992–2009, hallituksen puheenjohtaja vuosina 1997–2003 sekä Lääkäriliiton valtuuskunnan puheenjohtaja vuosina 2004–2009. Kari Pykkänen kutsuttiin SELYN kunniajäseneksi vuonna 2010.